

młodzi przedsiębiorczy

PODEJMOWANIE DECYZJI I OSIĄGANIE CELÓW

Materiał dydaktyczny

PARTNERZY PROGRAMU

-CEO-
CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

ING

 FUNDACJA
ING
DZIECIOM

Każdego dnia podejmujesz wiele decyzji. Zaczynając od tych prostych, dotyczących Twojego ubioru, tego co zjesz na śniadanie, a kończąc na takich, które mają wpływ na Twoją przyszłość. Wszystkie decyzje które podejmujesz, mają określone konsekwencje. Niestety wiążą się też z różnymi zagrożeniami. Dlatego tak ważne jest, żebyś podejmował właściwe decyzje. Mądre wybory pozwolą Ci lepiej wykorzystać czas, pieniądze i wszystkie inne zasoby.

W module dowiesz się, dlaczego planowanie jest ważne, jakie są rodzaje celów i jakie kroki powinieneś podjąć, aby je osiągnąć w różnych obszarach swojego życia. Zobaczysz, jak wygląda proces decyzyjny, dowiesz się, jakie czynniki na niego wpływają oraz jakie są najczęstsze style podejmowania decyzji. Będziesz mógł rozpoznać i zastanowić się nad własnymi schematami. Nauczysz się analizować swoje decyzje. Dzięki temu będą one bardziej przemyślane oraz korzystniejsze dla Ciebie.

WYZNACZASZ CELE

Czy myślisz o tym, co chcesz robić za 5 lat? Czy masz jakiś aktualny cel w szkole, do którego dążysz? A może masz inne cele, które chcesz zrealizować w bliższej lub dalszej perspektywie?

Najlepsi sportowcy, wybitni naukowcy, skuteczni biznesmeni osiągają zakładane cele, ponieważ je zaplanowali. Określenie celów w długiej perspektywie daje wizję i motywację, która ułatwi Ci ich osiągnięcie. Podniesie też Twoją pewność siebie. Dzięki przemyślanemu działaniu poznasz własne mocne strony. Właściwe planowanie nauczy Cię też efektywnego zdobywania wiedzy i dobrej organizacji czasu. Abyś odniósł sukces, niezbędne jest właściwe zdefiniowanie celów. Sukcesem w przyszłości będzie to, jaki zawód zdobędziesz, co osiągniesz jakie kompetencje uzyskasz. To również Twoje cele finansowe czyli zgromadzeniu określonych środków, które przeznacysz na coś ważnego dla Ciebie.

Nieplanowana przyszłość bywa chaotyczna, pełna zbiegów okoliczności i przypadków. Właściwe ustalenie celów pozwoli Ci kontrolować kierunek Twojego życia. Właściwie ustalone i zdefiniowane cele będą dla Ciebie mapą drogową. Zobaczysz punkt startu - miejsce w którym jesteś oraz cel podróży. Oczywiście warunki drogowe, sytuacje z którymi się spotkasz wymuszą różne zmiany. Trzeba być gotowym na elastyczność.

Rodzaje celów

Najlepszym podziałem naszych celów jest ten, który związany jest z horyzontem czasowym. Cele możemy podzielić na:

Krótkoterminowe - cele, których osiągnięcie zakładamy w okresie 6 miesięcy np. wyjazd na koncert ulubionego zespołu, dobra ocena semestralna z określonego przedmiotu czy też poprawienie swojego wyniku w biegu na 1000 m.

Średnioterminowe - cele, których osiągnięcie zakładasz w okresie od 6 miesięcy do 1 roku np. zakup nowego smartfona, wyjazd na obóz wakacyjny czy też wystąpienie na koncercie organizowanym przez szkołę muzyczną, do której chodzisz.

Długoterminowe - cele, których perspektywa jest znacznie odleglejsza i wynosi ponad 12 miesięcy np. pójście na studia, zakup samochodu czy odległa podróż.

Ustalasz swoje cele osobiste

KROK 1.

Na początku tworzysz „duży obraz”. Zastanawiasz się, gdzie chcesz być, co osiągnąć za 5, 10, 15 lat i zapisujesz cele w tak długiej perspektywie. Ustalenie głównych celów, daje ogólną perspektywę. Pozwala określić co dla Ciebie jest ważne.

Zastanów się nad następującymi obszarami i celami, które chcesz osiągnąć:

- Edukacja – Czego chcesz się nauczyć? Jakie informacje i umiejętności będą ważne, aby zrealizować cele w wyznaczonych obszarach?
- Kariera – Co chcesz osiągnąć w swoim życiu zawodowym? Czy jest dla Ciebie ważne osiągnięcie sukcesu zawodowego? Jeżeli tak, czego potrzebujesz?
- Finanse – Ile chcesz zarabiać pieniędzy i na jakim etapie życia? Jak to się ma do Twoich innych celów?
- Postawa – Jakie wartości są dla Ciebie ważne? Czy są jakieś zachowania, które Cię niepokoją i które być można by poprawić?
- Fizyczny – Czy są jakieś cele sportowe, które chcesz osiągnąć? Czy chciałbyś mieć dobre zdrowie na starość?
- Artystyczny – Czy chcesz osiągnąć jakieś cele w wymiarze artystycznym?

- Przyjemności – Czy zabawa jest dla Ciebie ważna? Jak chcesz się bawić i spędzać wolny czas? Czy są cele, które są dla Ciebie ważniejsze od tego obszaru?
- Społeczny – Czy zależy Ci na tym, by świat był lepszym miejscem do życia dla nas wszystkich? Czy jest to dla Ciebie ważne i czy zamierzasz podejmować jakieś wysiłki w tym obszarze?

KROK 2.

Dzielisz cel na mniejsze cele, czyli kolejne kroki prowadzące Cię do osiągnięcia/zrealizowania dużych celów.

Po ustalenie celów zawierających odległą perspektywę, ustal mniejsze cele 5-letnie, 3-letnie i roczne, które składać się będą na realizację celu głównego. Następnie podziel rok na krótsze okresy, dochodząc do dziennej listy czynności.

W załączniku: Karta pracy - Ustalanie celów

KROK 3.

Mając określone cele, przystępujemy do sporządzenia planu, który pozwoli je osiągnąć. Planując działania coraz bardziej szczegółowo dochodzimy do dziennej listy czynności.

W załączniku: Karta pracy - Codzienna lista zadań.

Czy myślałeś o tym, czym chcesz się zajmować za 5 lat? Czy teraz masz jakiś cel, do którego dążysz? Jaki jest Twój główny cel na ten rok szkolny? Jeśli macie ochotę, porozmawiajcie o swoich planach i celach z kolegami i koleżankami w zespole.

Czy wiesz, że:

Swoją Listę zadań możesz prowadzić, wykorzystując programy komputerowe i aplikacje na smartfona. Programy pocztowe takie jak Microsoft Outlook i Gmail zawierają możliwość prowadzenia kalendarza i listy zadań. Bardzo dobrą aplikacją ułatwiającą planowanie dnia jest Nozbe (www.nozbe.com)

Zapisuj swoje cele

Zapisanie celu uczyni go rzeczywistym i namacalnym. Zawsze będziesz mógł do niego wrócić. Umieść go przed oczami w widocznym miejscu. Dzięki temu będziesz pamiętać o nim i pracować na jego realizację.

W załączniku: Karta pracy – Mój cel do osiągnięcia

Koło życia (Wheel of Life)

To narzędzie, które pozwoli Ci określić swoją sytuację i zestawić ją z planami i celami. Wykonaj ćwiczenie i doprecyzuj swoje cele.

Aby skorzystać z narzędzia powinieneś:

1. zastanowić się i wskazać 8 obszarów, które są dla Ciebie ważne. Takimi elementami mogą być:

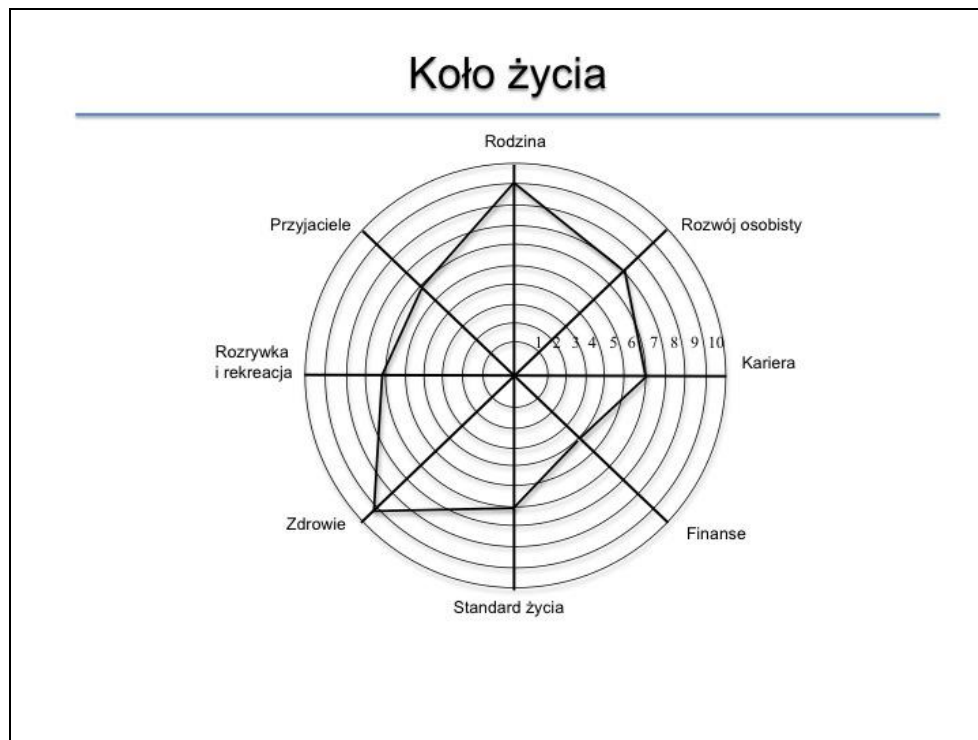
- rozwój osobisty,
- kariera, rozwój zawodowy,
- zdrowie i sprawność fizyczna,
- rodzina i przyjaciele,
- finanse,
- rozrywka i odpoczynek,
- miłość, partner życiowy
- otoczenie społeczne, działalność społeczna

2. wydrukować arkusz *Wheel of Life* i zaznaczyć na nim te obszary,

3. zastanowić się nad każdym obszarem i przyjmując środek koła za 0 %, a zewnętrzne jego obramowanie za 100% zaznaczyć procentowo poziom Twojego zadowolenia z każdego wyszczególnionego obszaru,

4. połącz zaznaczone punkty,

Po wykonaniu ćwiczenia Twoje koło może wyglądać tak, jak na rysunku poniżej.

Rysunek 1. Tomasz Pachol, Koło życia, [w:] <http://tomaszpachol.pl/kolo-zycia,59.html>

5. jeśli chcesz możesz na diagramie zaznaczyć także punkty dla idealnego dla Ciebie poziomu zadowolenia w każdym z 8 obszarów.

Jeśli już narysowałeś swoje koło, możesz odpowiedzieć sobie na poniższe pytania:

- Czy ten obraz Cię zadowala?
- Co jest dla Ciebie najważniejsze w życiu?
- Jak to, co dla Ciebie najważniejsze wygląda w zestawieniu z Twoim kołem?
- Czy chciałbyś/chciałabyś coś zmienić?
- W których obszarach chciałbyś/chciałabyś zwiększyć poziom swojego zadowolenia?
- Którym obszarem chciałbyś/chciałabyś się zająć w pierwszej kolejności, aby obraz całego koła w Twoim przekonaniu poprawił się?
- Jak będzie wyglądało Twoje życie, gdy zajmiesz się tym obszarem?
- Co możesz zrobić, aby oczekiwany poziom satysfakcji osiągnąć?

Naukowe podejście zakłada, że będziesz zadowolony i spełniony, jeżeli Twoje koło będzie w miarę równomierne dla każdego obszaru. Zaplanuj działania, które mają Cię do tego stanu zaprowadzić. Zaczniij od zaniedbanych obszarów, energię i zasoby weź z obszarów, które mają zbyt wysokie wartości a chciałbyś aby były niższe.

W załączniku: Karta pracy – Koło życia (Wheel of Life)

Przygotuj swoje Koło życia. Zastanów się, czy jesteś zadowolony z jego wyglądu? Może są obszary, które chciałbyś zmienić? Jeśli tak, to wypisz dwie pierwsze czynności, które potrzebujesz wykonać, aby poprawić stan wybranego obszaru. Jeśli chcecie, porozmawiajcie o swoich Kołach życia w grupie.

Cele finansowe

Mówiliśmy o celach związanych z przyszłością i naszym rozwojem. Nie mniej ważne jest właściwie planowanie swoich spraw finansowych. Często cele z innych obszarów powiązane są z celami finansowymi np. pójście na studia to nie tylko cel w wymiarze intelektualnym, ale również cel finansowy związany z ich sfinansowaniem.

Cele finansowe powinny być powiązane z systematycznym planem oszczędzania oraz planem wydatków (o których będzie w kolejnych modułach). Jego zróżnicowanie wiąże się z:

- kwotą jaką musimy zgromadzić,
- horyzontem czasowym potrzebnym do zgromadzenia środków,
- realnym oszacowaniem naszych możliwości na zaoszczędzenie środków w wyznaczonym okresie,
- możliwymi stopami zwrotu z inwestycji, w które chcemy zaangażować nasze środki.

Cele finansowe stanowią potwierdzenie naszej odpowiedzialności za własne życie, a także naszych najbliższych. Zaplanowanie tej sfery życia daje możliwość skupienia się na innych priorytetach i łatwiejsze ich osiągnięcie.

Aby zastanowić się nad konkretnym celem finansowym, możesz wykorzystywać załączony arkusz.

W załączniku: Karta pracy – Cele finansowe

Jak widzisz, dobre wyznaczenie celu wymaga wysiłku, uwagi, skupienia i czasu. Dlatego nie da się tego zrobić z doskoku, tworząc króciutką listę noworocznych postanowień, a potem pocieszać się, że u nikogo się one nie sprawdzają. Należy wyznaczyć konkretny czas, w którym pracujemy z naszymi celami, sprawdzamy postępy, zdobywamy dodatkową wiedzę na ich temat. Planowanie i wyznaczanie celów działa znakomicie, ale tylko wtedy, gdy podejmiemy do tego na poważnie. Czy może być jednak poważniejsza sprawa niż Twoje własne życie?

PODEJMUJESZ DECYZJĘ

Podjęcie decyzji „Tak, zrobię to”, „Chcę to osiągnąć” to pierwszy krok na drodze do celu. To decyzja jest podstawą do przyjęcia planu, którego zadaniem jest osiągnięcie tego co zamierzasz i chcesz osiągnąć czy zrealizować. Teraz trochę teorii.

Ogólnie decyzje możemy podzielić na 3 grupy:

Decyzje operacyjne, czyli takie które podejmujemy w sytuacjach codziennych. Dotyczą najbliższego okresu czasu (do kilku tygodni). Ich cechą charakterystyczną jest to, że podjęcie jest ich proste i łatwo przewidzieć ich konsekwencje. Ich konsekwencje nie mają na Ciebie większego wpływu. Przykładem takich decyzji są:

- wybór ubrania, które dzisiaj założysz,
- co zjesz na śniadanie,
- kiedy i czy odrobisz pracę domową,
- co będziesz robić po lekcjach.

Decyzje taktyczne, jest to rodzaj decyzji, w których horyzont czasowy jest bardziej odległy - od kilku tygodni do roku. Poziom ryzyka jest wyższy, a konsekwencje długofalowe. W dodatku nie masz pewności, jakie skutki i konsekwencje przyniesie. Odpowiednia analiza pozwoli Ci w dużej mierze je przewidzieć. Przykładem takich decyzji są:

- **wybór zajęć dodatkowych,**
- **wybór koła zainteresowań w szkole**
- **oszczędzanie na zakup określonego przedmiotu.**

Decyzje strategiczne związane są z konsekwencjami w odległej perspektywie, od kilku do kilkudziesięciu lat. Ich podjęcie charakteryzuje się wysokim poziomem ryzyka, gdyż nie wiadomo, czy uda się osiągnąć zamierzony rezultat. Bardzo ważne, żeby dobrze się do podjęcia takiej decyzji przygotować. Dzięki temu ograniczysz ryzyko. Niestety, wyeliminowanie ryzyka nie jest możliwe z powodu długiego czasu. Przykładem takich decyzji są:

- decyzja czy iść na studia,
- jaki wybrać kierunek studiów,
- czy uprawiać sport wyczynowo,
- decyzja o przeprowadzce do innego miasta.

Jak sądzisz, czy zakup konsoli do gier jest przykładem decyzji operacyjnej, taktycznej czy strategicznej?

Jak podejmujemy decyzje?

Podejmowanie decyzji jest łańcuchem kolejnych czynności. Powinny następować logicznie po sobie. Fazy procesu decyzyjnego omówimy na przykładzie decyzji o studiowaniu i wyborze kierunku studiów.

KROK 1.

To moment, kiedy uświadamiasz sobie istnienie celu czy problemu i dochodzisz do wniosku, że jego rozwiązanie/osiągnięcie wymaga podjęcia decyzji. Im wcześniej ta faza się pojawi, tym jest większa szansa, że osiągniesz założony efekt.

Jeżeli jesteś na etapie podjęcia decyzji o studiowaniu, to im szybciej taką decyzję podejmiesz, tym lepiej będziesz się mógł/mogła przygotować:

**w przypadku decyzji,
że chcesz studiować**

możesz położyć większy nacisk na określone przedmioty w szkole, aby uzyskać lepsze wyniki na egzaminie maturalnym i zostać przyjętym na kierunek i uczelnię, która sobie wymarzyłeś.

**w przypadku decyzji,
że nie chcesz studiować**

możesz rozwijać umiejętności i kompetencje, które będą przydatne w innych obszarach, w których możesz się realizować po ukończeniu szkoły.

KROK 2.

Etap projektowania decyzji jest bardzo ważny. Właściwe określenie różnych możliwych rozwiązań i zachowań pozwoli Ci przeanalizować je pod kątem ważnych dla Ciebie kryteriów. Ocenisz różne warianty wyborów i konsekwencji ich wyboru. Na tym etapie bierzesz pod uwagę także ryzyka.

Ten etap składa się z 3 elementów:

- formułowanie różnych wariantów rozwiązań (podjęcia decyzji),
- wskazanie kryteriów, za pomocą których będziesz dokonywać oceny tych wariantów,
- dokonanie oceny wariantów na podstawie przyjętych kryteriów.

Jeżeli podejmiesz decyzję, że chcesz pójść na studia, to warto na tym etapie zastanowić się:

- *Jakie są twoje mocne strony/zainteresowania/pasje, które chcesz rozwijać?*
- *Co ułatwi Ci studia? W czym pomogą, a w czym mogą przeszkodzić?*
- *Czy masz odpowiednie możliwości i zaangażowanie, żeby studiować?*
- *Jakie to mogą być studia (możliwe kierunki)?*
- *Na jakiej uczelni, w jakim mieście/kraju i w trybie chcesz się uczyć?*

Kiedy już odpowiesz na podstawowe pytania, dużo łatwiej ustalisz kryteria, według których będziesz oceniać potencjalne możliwości swoich decyzji.

Ryzyko – jest to możliwość wystąpienia negatywnych konsekwencji wynikających z podjętej decyzji. Ryzyko jest wtedy, jeżeli z Twojej decyzji mogą wynikać negatywne konsekwencje, np. jeżeli wybierzesz określone studia to może się zdarzyć, że po ich ukończeniu nie będziesz pracować w zawodzie. Istnieje ryzyko, że rynek pracy zmieni się i nie będzie potrzebował takiej ilości specjalistów w wybranej przez Ciebie dziedzinie.

KROK 3.

To faza wyboru. Porównasz wszystkie rozwiązania, uwzględniś ryzyka i konsekwencje. Najlepsza decyzja to racjonalna decyzja. Dlatego opierasz ją na:

- obiektywnej ocenie swojej sytuacji i swoich możliwości,
- dostępie do odpowiedniej ilości i jakości informacji,

- odpowiednim nastawieniu psychicznym - bez emocji, które przeszkadzają w analizie zebranych informacji.

Przygotowując możliwe scenariusze dla swojej decyzji dotyczącej studiowania, gromadzisz informacje dla każdego wariant. Dzięki temu będzie ona obiektywna i oparta o racjonalne przesłanki. W tym celu docieraj do informacji i osób, które mogą sprawić, że będziesz bardziej świadomy decyzji. Ograniczysz w ten sposób ryzyko związane z jej podjęciem. Właściwa i trzeźwa ocena pomoże Ci przyjrzeć się bliżej obszarom, w których musisz bardziej popracować, aby szanse na realizację Twojego celu były większe.

Źródła informacji, które możesz wykorzystać podejmując decyzje

Ludzie

Szukając informacji, zwrócić się do osób, które mają odpowiednie doświadczenie, aby doradzić i wspierać cię w podjęciu decyzji. Pamiętaj, że nie wszystkie osoby mogą przekazać Ci wiarygodne informacje. Niewiarygodne mogą okazać się informacje zasłyszane lub przekazane przez osoby kierujące komunikaty w określonej, a nawet zmanipulowanej formie.

Instytucje i organizacje

Wsparcia można szukać w instytucjach rządowych i samorządowych. Pomagają i doradzają one obywatelom bezpłatnie. Możesz skontaktować się z nimi bezpośrednio lub przez stronę internetową. Podobną rolę pełnią organizacje pozarządowe (tzw. NGO lub organizacje III sektora). Są to podmioty społeczne: stowarzyszenia i fundacje. Nie działają po to, żeby osiągnąć zysk (jak firmy). Są nastawione na realizację określonych zadań społecznych, obywatelskich np. edukacji, ochrony zdrowia, pomocy społecznej itp.

Firmy działające w określonym obszarze

W przypadku niektórych decyzji warto pomyśleć o firmach, które mogą udostępnić Ci wiedzę i informacje przydatne w podjęciu decyzji. Na przykład, jeżeli będziesz chciał zaciągnąć kredyt studencki, warto zebrać informacje w różnych bankach.

Książki, serwisy i czasopisma

Szczególnie dobrym źródłem informacji są książki, serwisy i czasopisma, które prowadzone są przez osoby związane z danym obszarem. Informacje, które pochodzą z tych źródeł powinny być rzetelne.

Internet

Przed wykorzystaniem informacji dostępnych w internecie należy ocenić wiarygodność strony, z której czerpiemy dane. Fora internetowe mogą być dobrym źródłem, jednakże wcześniej należy sprawdzić umieszczone tam informacje lub opinie.

Zastanów się, jakich źródeł korzystasz najczęściej, chcąc uzyskać informacje, które mają Ci pomóc w podejmowaniu decyzji? Czy masz preferowane kanały pozyskiwania informacji? Czy różnią się one w zależności od sytuacji czy od tego czego dotyczy decyzja, którą rozpatrujesz? Zastanów się nad tym wszystkim indywidualnie, a potem porozmawiajcie o tym w Waszym zespole. Czy korzystacie z podobnych źródeł?

O czym musisz pamiętać podejmując decyzję?

O konsekwencjach decyzji – czyli rezultaty i efekty podjętej decyzji. Określają, co się wydarzy, gdy podejmiesz daną decyzję.

Konsekwencją podjęcia studiów w innym mieście jest zamieszkanie w innym mieście, znalezienie się w innym środowisku, poznanie nowych ludzi.

O ryzyku – czyli możliwych negatywnych skutkach Twojej decyzji, które mogą się pojawić już po jej podjęciu. W momencie podejmowania decyzji bierzemy pod uwagę możliwość ich wystąpienia. Dzięki właściwemu schematowi decyzyjnemu możesz je przewidzieć i szukać metod, aby je minimalizować.

Jeżeli chcesz studiować w określonym mieście, starasz się dowiedzieć jak najwięcej. Zbierasz informacje, rozmawiasz z osobami, które mogą pomóc w podjęciu decyzji (które tam mieszkają lub tam studiowały). Warto pojechać do tego miasta i samemu ocenić.

Koszt alternatywny (utraczone możliwości) - coś co poświęcasz, gdy podejmujesz określoną decyzję. Twoje zasoby są ograniczone (np. czas) i jeśli wykorzystasz je w jednym obszarze, to tracisz możliwość wykorzystania ich w inny sposób.

I tak, decyzja związana z poświęceniem większej ilości czasu na przygotowanie się do sprawdzianu powoduje, że nie obejrzymy filmu czy też nie będziemy mieli możliwości spotkania się ze znajomymi. Decyzja związana ze studiowaniem, której efektem jest poświęcenie większej ilości czasu na określone przedmioty, spowoduje że na inne aktywności będziesz mieć mniej czasu

Koszty kontynuacji – są związane z podjętą decyzją, wymagają dalszego angażowania zasobów, by osiągnąć zamierzony cel.

Jeśli podejmujesz decyzję o studiowaniu na określonym kierunku, bierzesz pod uwagę etap późniejszy i zasoby niezbędne do ich ukończenia. To znaczy, że na przykład musisz zapewnić sobie miejsce w akademiku na co najmniej trzy lata.

Każdy z nas podejmuje decyzje w różny sposób. Często jest to nieświadome, wyuczone i wynika z cech charakterologicznych. Istotne jest, żeby opracować swój własny schemat podejmowania decyzji. Wypracowanie własnego schematu sprawi, że będziesz bardziej świadomy wagi podejmowanych decyzji, konsekwencji wyboru oraz możliwego ryzyka.

Najczęściej występujące style to:

Spontaniczny - wybieranie pierwszej możliwości, która przychodzi do głowy bez zastanawiania się nad jej konsekwencjami.

Wybór rodzaju pizzy z menu

Uwzględniający oczekiwania innych – podejmowanie decyzji z uwzględnieniem oczekiwań innych (np. rodziny, nauczycieli, znajomych).

Wybór rodzaju pizzy uwzględniający preferencje innych osób, pomimo że zawiera dodatek, za którym nie przepadamy

Zwlekający – odwlekanie momentu podjęcia decyzji do momentu, aż wybory stają się ograniczone.

Zwlekanie z wyborem zajęć dodatkowych do momentu, aż wybór ograniczy się dwóch kół zainteresowania.

Skrupulatny – podejmowanie decyzji w oparciu o nadmiar informacji (często zbędnych), który sprawia, że dokonanie wyboru jest skomplikowane.

Podejmowanie decyzji o zakupie laptopa w oparciu o analizę 10 różnych modeli o podobnych parametrach technicznych. Minimalne różnice sprawiają, że wybór jest przytłaczający

Życzeniowy – podejmowana decyzja odpowiada naszym pragnieniom, jednak obarczona jest dużym ryzykiem.

Zakup smartfona w bardzo atrakcyjnej cenie za pośrednictwem portalu aukcyjnego. Znając realną cenę produktu możemy zakładać, że posiada jakiś defekt lub sama oferta jest oszustwem.

Unikający – głównym celem decyzji jest uniknięcie nieprzyjemnych konsekwencji.

Zapomnieliśmy o urodzinach bliskiej nam osoby. W ostatnim chwili kupujemy prezent, który nie spodoba się solenizantce, ale nie mamy możliwości podarować jej nic innego.

Bezpieczny – decyzja asekurancka, która nie naraża nas na ryzyko, bądź nie szkodzi innym ludziom.

Kupowanie regularne tego samego produktu, który nie do końca nam odpowiada, ale ...

Syntetyczny – oparty na analizie faktów i uwzględniający rozwiązania, które prawdopodobnie będą najbardziej korzystne dla osoby podejmującej decyzję. **To styl, do którego zmierzamy i którego się dzisiaj uczymy.**

Warto wypracować schemat podejmowania decyzji, który wykorzystamy w przypadku decyzji trudniejszych lub kiedy mamy dylematy. Takie działanie pozwala zapanować nad emocjami i trzeźwo spojrzeć na naszą sytuację. Możemy ocenić, co wiąże się z podjęciem decyzji, zdiagnozować ryzyka, a także określić konsekwencje, zarówno te pozytywne jak i negatywne.

Przy podejmowaniu decyzji, zwłaszcza tych ważniejszych, warto się nad nimi zastanowić i dobrze je przemyśleć. Pomocny w tym może być załączony arkusz do podejmowania decyzji.

W załączniku: Karta pracy – Podejmowanie decyzji.

Zastanów się nad tym, jakim stylem podejmowania decyzji najczęściej się posługujesz? Czy zawsze posługujesz się tym samym stylem, czy zależy od rodzaju sytuacji czy decyzji, którą musisz podjąć? Porozmawiajcie o swoich indywidualnych stylach podejmowania decyzji w grupie. Jakie style podejmowania decyzji wstępują najczęściej wśród członków Waszego zespołu?

To już koniec I modułu. Powodzenia w planowaniu celów i podejmowaniu decyzji!

BIBLIOTECZKA

Literatura

- Luda Kopeikina - „Same słuszne decyzje”.
- Paweł Motyl - „Labirynt. Sztuka podejmowania decyzji”.
- Clayton Mike - „Zarządzanie czasem czyli jak efektywnie planować i realizować zadania”.

Źródła internetowe

5 porad, jak podejmować życiowe decyzje –

<https://www.swps.pl/strefa-psyche/blog/posty/1971-5-porad-jak-podejmowac-zyciowe-decyzje>

Czy znasz 3 elementy podejmowania skutecznej decyzji -

<https://mikroporady.pl/zarzadzanie/item/1134-czy-znasz-3-elementy-podejmowania-skutecznej-decyzji?.html>

Sztuka podejmowania decyzji -

<http://tamnagorze.pl/sztuka-podejmowania-decyzji/>

Jak zaplanować dzień – najlepsze praktyki i strategie -

<https://andrzejtucholski.pl/2016/jak-zaplanowac-dzien-najlepsze-praktyki-i-strategie-duzo-porad/>

Wybór należy do Ciebie -

<http://www.focus.pl/artukul/wybor-nalezy-do-ciebie>

ZAŁĄCZNIKI

CEL GŁÓWNY:

CELE POŚREDNIE (opis)

data realizacji:

•

•

data realizacji:

•

•

data realizacji:

•

•

data realizacji:

•

•

data realizacji:

•

•

data realizacji:

•

•

CODZIENNA LISTA ZADAŃ

data

L.p.	Czynność	Priorytet: A – F (A- bardzo ważne ; F- nieistotne
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		

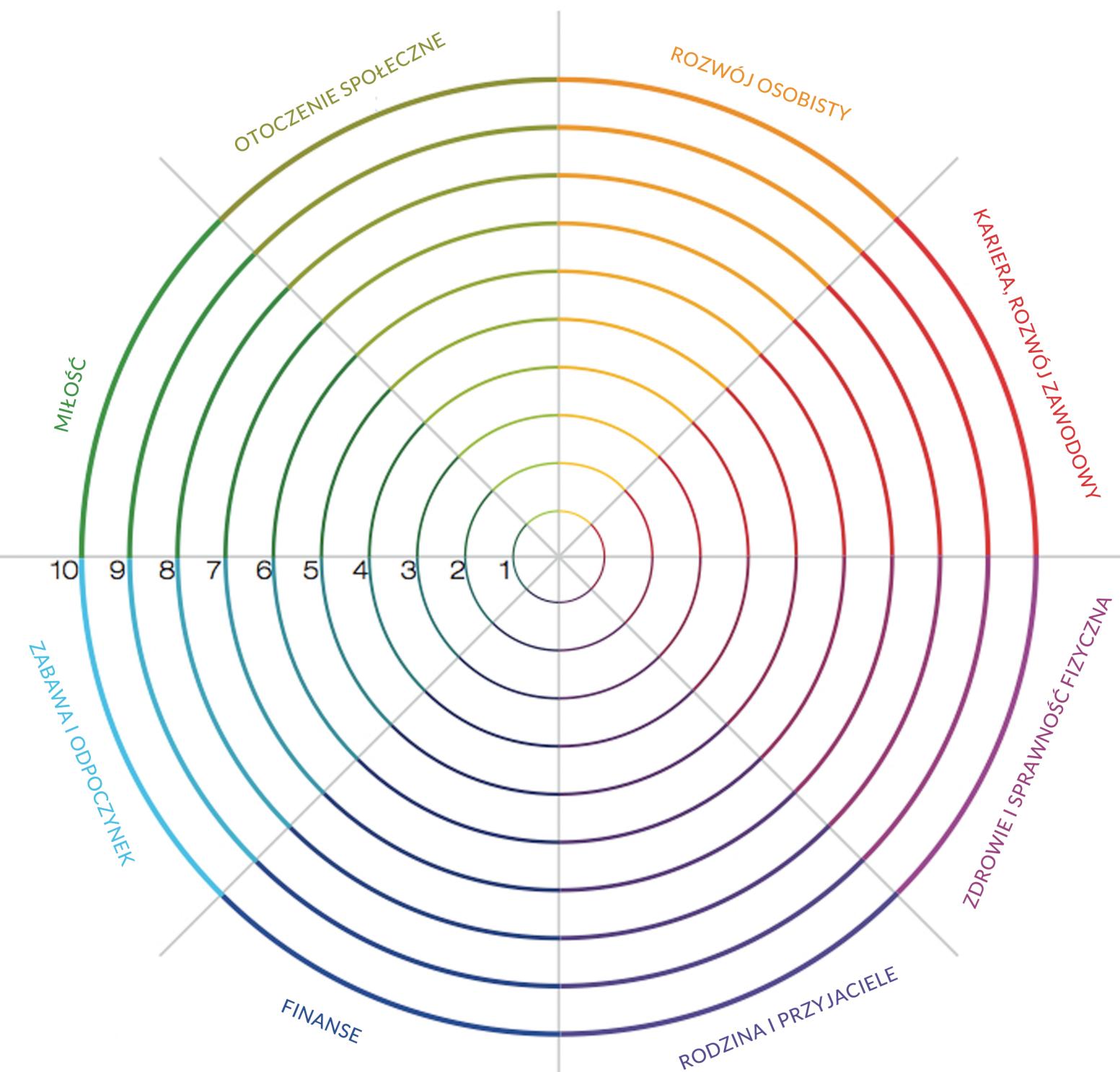
TRAKTUJ SWOJE MARZENIA JAK CELE A NA PEWNO ICH
DOKONASZ

[illegible]

MÓJ CEL DO OSIĄGNIĘCIA

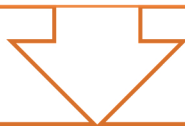

WHEEL OF LIFE- KOŁO ŻYCIA

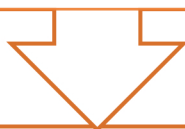

CELE FINANSOWE arkusz planowania

Co jest moim celem?

Kiedy będę wiedział, że go osiągnąłem?

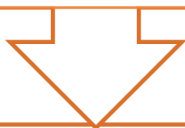
Ile pieniędzy muszę zaoszczędzić, żeby go zrealizować?

Ile miesięcznie powinienem oszczędzać, żeby osiągnąć zakładany cel?

Jakie kroki można podjąć, żeby osiągnąć zakładane oszczędności w miesiącu?

Z czego chcę zrezygnować, żeby osiągnąć zakładany cel?

PODEJMOWANIE DECYZJI

Co jest problemem?

-
-
-

Co wiesz o tym problemie?

-
-
-

Jakie masz możliwe rozwiązania dla tego problemu?

-
-
-

Jakie będą konsekwencje każdego z tych rozwiązań?

Co jest najlepszym rozwiązaniem?

Skąd będziesz wiedzieć, że dokonałeś najlepszego wyboru?